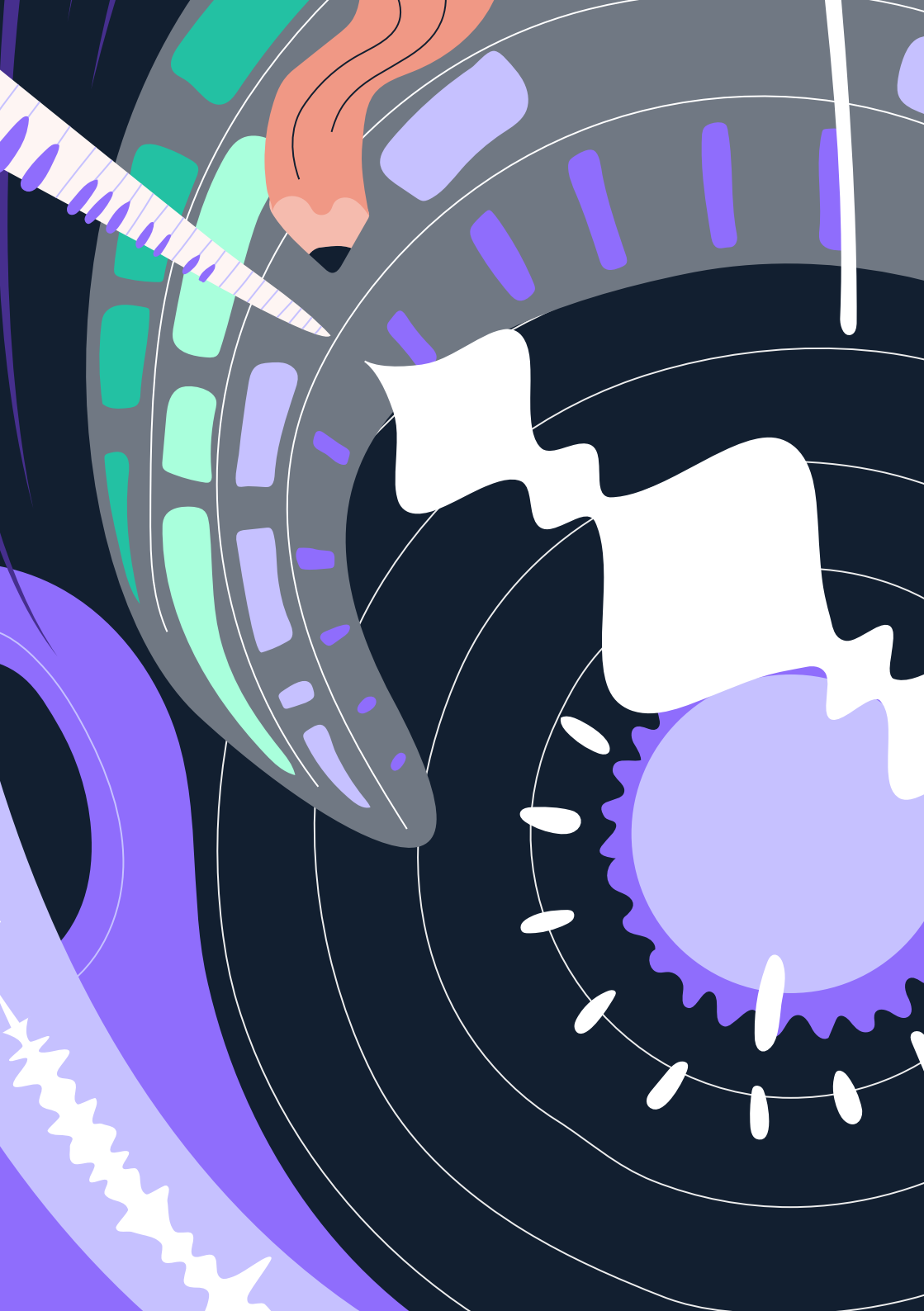

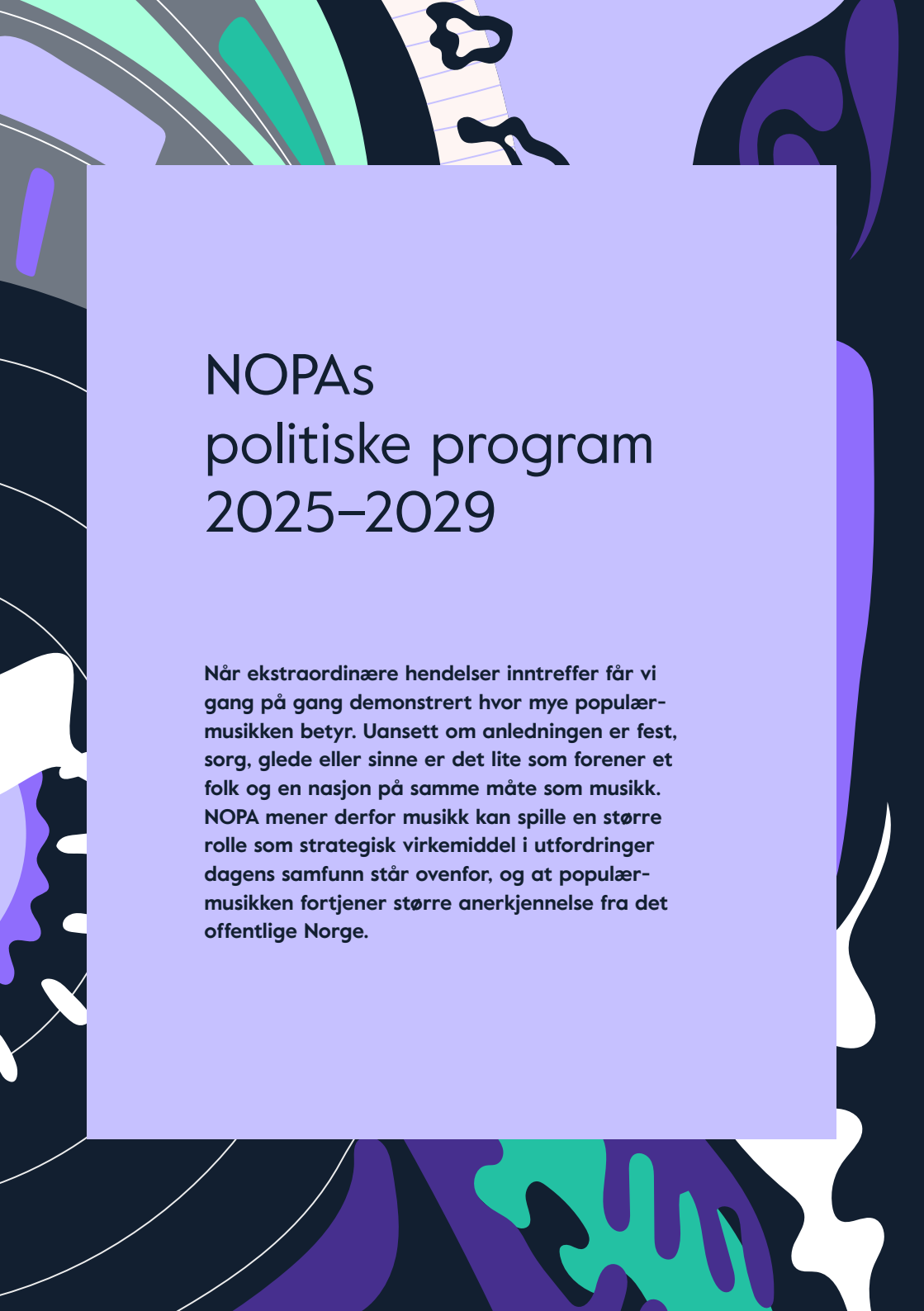

Politisk program 2025–2029

1. Løft det norske repertoaret
2. Ivareta opphavsretten!
3. Øk verdien av musikk
4. Bedre kunstnerøkonomi
5. Rammevilkår
6. Mangfold og likestilling
7. Miljø og bærekraft

NORA
NOPA
NORA
NORA

NOPAs politiske program 2025–2029

Når ekstraordinære hendelser inntreffer får vi gang på gang demonstrert hvor mye populærmusikken betyr. Uansett om anledningen er fest, sorg, glede eller sinne er det lite som forener et folk og en nasjon på samme måte som musikk. NOPA mener derfor musikk kan spille en større rolle som strategisk virkemiddel i utfordringer dagens samfunn står ovenfor, og at populærmusikken fortjener større anerkjennelse fra det offentlige Norge.

I. Løft det norske repertoaret

Komponister og tekstforfattere får sin inntekt når musikken og teksten de har skrevet spilles. Det er derfor avgjørende at det norske repertoaret brukes og at forretningsmodellene er bærekraftige. NOPA arbeider aktivt for tiltak som kan bedre andelen av norskskapt musikk i alle sammenhenger.

NOPA ønsker

- et eget «opplysningskontor» for norsk musikk, som aktivt løfter fram norsk musikk.
- at allmennkringkastere på radio spiller minst 40 prosent norsk musikk, på alle kanaler.
- at det stilles krav om norsk musikk i tilskudds- og incentivordninger for scenekunst, film, TV-produksjon, dataspill og andre audiovisuelle produksjoner.
- at musikk og sang får større plass i skolen. Læreplanen må spesifisere at musikk og sangtekst, skapt av et mangfold av norske opphavere, er en sentral del av vår felles kultur og kulturarv.

2. Ivareta opphavsretten!

Gjennom de siste tiårenes digitalisering har opphavsretten blitt satt under stadig større press. I møte med kunstig intelligens ser vi at rettigheter opphavere har hatt siden boktrykkerkunstens barndom, og som er nedfelt i FNs menneskerettigheter, settes i spill. Derfor er det svært viktig at nasjonalt og internasjonalt lovverk gjennomgås og tilpasses, slik at opphavsretten og andre vern består etter intensjonen bak lovverket – også i møte med ny teknologi. Dette må i stor grad sikres gjennom internasjonalt samarbeid, der NOPA mener Norge har gode forutsetninger for å ta en ledende rolle.

NOPAs ønsker

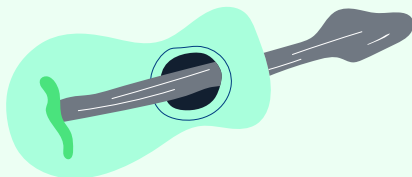
- en gjennomgang av nasjonale og internasjonale lovverk, med nødvendige tilpassinger slik at opphavsrett og andre vern består etter intensjonen i møte med ny teknologi.
- at Norge tar en aktiv rolle i internasjonalt arbeid med regulering av kunstig intelligens, der interesse til rettighetshavere til treningsdata må stå sentralt.
- at opphavsrettens prinsipper ikke skal «snus på hodet» gjennom reservasjonsordninger som DSM-direktivets artikkel 4 legger opp til.
- utredning av nye nærstående rettigheter, slik man har fått ved tidligere teknologiske gjennombrudd (film, kringkasting og innspilt musikk).
- at det fortsatt må være en selvfølge at alle som benytter rettighetsbeskyttet materiale (også som treningsdata til KI) må ha tillatelse fra rettighetshaver, og eventuelt inngå lisens om slik tillatelse gis.
- at kunnskap om opphavsrett må bli en naturlig del av undervisningen i skolen.

3. Øk verdien av musikk

Musikk har stor betydning i de fleste menneskers liv, og det konsumeres stadig mer musikk. Til tross for at vi de siste tiårene har sett en nærmest eksplosiv vekst i kanaler, plattformer, brukere og spilte musikkminutter, opplever mange komponister og tekstforfattere at vederlagene går ned. NOPA arbeider for å bedre økonomien til de som skaper musikk, gjennom bærekraftige og rettferdige forretningsmodeller. For NOPA er det også viktig å synliggjøre verdiene musikk skaper som ikke nødvendigvis kan måles i kroner og øre, og at musikk i større grad brukes strategisk for å oppnå samfunnstjenlige mål.

NOPA ønsker

- bærekraftige inntektsmodeller i SoMe og musikkstrømmetjenester.
- at NRK betaler TONO-vederlag basert på sin totale omsetning, på linje med kommersielle kringkastere.
- at åndsverklovens fribruksbestemmelser i §40 og §43 oppheves (fritak for seremoni og undervisning).
- at komponister og tekstforfattere alltid krediteres, i tråd med åndsverkloven.
- gode systemer for utveksling av data mellom ulike aktører, og nøyaktige avregninger.
- at musikk anerkjennes som viktig for å bygge demokrati og fred, og at sikkerhetspolitiske budsjettbevilgninger gjenspeiler dette
- styrking av musikk som terapeutiske formål (musikkterapi, demenskor etc.)

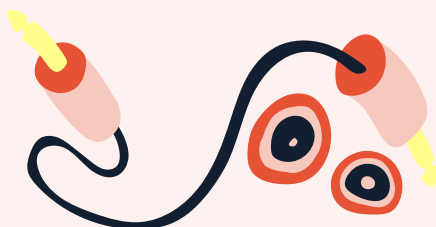

4. Bedre kunstnerøkonomi

Det finnes få, om noen, ansettelsesforhold for de som skriver musikk og sangtekst. Nesten samtlige av NOPAs medlemmer er selvstendig næringsdrivende, og mange har det som kan betegnes som lappeteppeøkonomi. NOPA mener at de spesielle forutsetningene kunst- og kulturarbeidere arbeider under, krever egne særordninger, slik man har for eksempel i primærnæringene. 22 av medlemslandene i EU har, eller er i ferd med, å innføre egne kunstnerlover, som regulerer slike særordninger.

NOPA ønsker

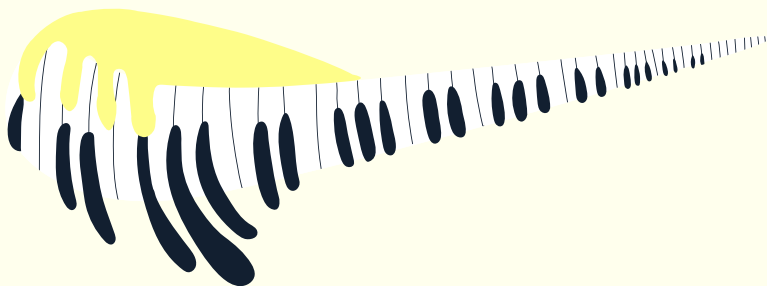
- en egen kunstnerlov med særordninger for selvstendig næringsdrivende innenfor kunst og kultur.
- rett til 100 prosent sykepenger fra 17. dag for selvstendig næringsdrivende.
- bedre rettigheter for selvstendig næringsdrivende kunstnere de første 16 sykedagene, enten gjennom en utvidet rett til sykepenger eller gjennom en gunstigere forsikringsordning.
- en inntektssikringsordning, tilsvarende dagpenger, for selvstendig næringsdrivende kunstnere som tar hensyn til kunstnerøkonomien.
- lik opptjening av trygderettigheter og pensjon, uavhengig om man er selvstendig næringsdrivende, frilanser eller arbeidstaker.
- utredning av minstefradrag for selvstendig næringsdrivende.
- opptjening av tjenestepensjon på statens kunstnerstipend.
- en egen NAV-enhet spesialisert på kunst- og kulturbransjen.

5. Rammevilkår

Som de fleste interesseorganisasjoner arbeider NOPA for at de vi representerer – altså låtskrivere, komponister og tekstforfattere – skal ha best mulig rammevilkår. En viktig del av disse er det offentliges virkemiddelapparat, som for musikk- og kulturbransjen i hovedsak er delt mellom Kulturdirektoratet og Innovasjon Norge. Mange i populærmusikkfeltet, også blant NOPAs medlemmer, opplever å falle mellom to stoler. De kan anses som for lite «kunstneriske» hos Kulturdirektoratet, samtidig som de ikke er kommersielle, store, eller «nyskapende» nok for Innovasjon Norge. NOPA arbeider for at dette «gapet» i virkemiddelapparatet skal tettes.

Et annet viktig rammevilkår er merverdiavgift på vederlag. Dette var bestemt innført i Norge fra 1. januar 2022, men ble midlertidig avblåst 22. desember 2021. Siden har situasjonen vært uavklart, som er uholdbart. Både for den enkelte opphaver og for samvirket TONO – som i seg selv er et viktig rammevilkår for norske opphavere.

NOPA ønsker

- at populærmusikkens status i Kulturdirektoratet og annet offentlig virkemiddelapparat må heves og at tilskuddsordningene reflekterer dette.
- at offentlige tilskudd til musikk i større grad fordeles på en representativ måte.
- generelt et større mangfold i tildelinger til musikk fra Kulturdirektoratet og Norsk kulturfond, i tråd med politiske signaler direktoratet har fått i tildelingsbrev senere år.
- flere statlige arbeidsstipend og økt stipendandel til populærkomponister og tekstforfattere.
- at fond for lyd og bilde styrkes.
- en reell satsing på kultur som næring. Kulturkompetansen må økes i Næringsdepartementet og Innovasjon Norge, og næringskompetansen må økes i Kulturdepartementet.
- at mva-situasjonen for vederlag avklares. Ulike aktører må ha like vilkår, uavhengig av organisasjonsform.

Kreativ næring er generelt preget av mva-kaos, der noen er på innsiden og andre på utsiden av regelverket. NOPA støtter bransjens ønske om «kulturmomms» med lav sats, etter modell fra Sverige.

6. Rekruttering, mangfold og likestilling

NOPA har lenge jobbet for likestilling og økt mangfold i musikkbransjen, og var med på å etablere Balansekunst. For å ha en god representativ bredde i organisasjonen, som ikke bare gjenspeiler populærmusikkfeltet, men bidrar til å videreutvikle det, jobber vi kontinuerlig for å rekruttere det vi mangler av mangfold i foreningen.

NOPA ønsker

- et mer mangfoldig og inkluderende musikk- og kulturliv.
- statistikk og analyse av representasjon og mangfold i kulturlivet.
- balansekunst må forbli en ressurs for kulturfeltet, og fortsette med å fremme likestilling, forebygge trakassering og skape et mer inkluderende og mangfoldig kulturliv.
- tilskudd til kompetanseheving i mangfoldsledelse.
- tilrettelegging av ordninger som ivaretar en god psykisk helse også for selvstendig næringsdrivende.

NOPAs mangfoldsdefinisjon

Mangfold i NOPA er summen av synlig og usynlige erfaringer, kulturer, språk, perspektiv, evner og talenter. Disse kan bestå av musikalske sjangere og deres

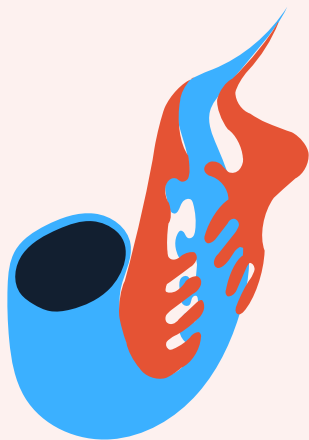
subkulturer, geografisk tilhørighet, sosial bakgrunn, livssyn, utdanning, alder, kjønn, etnisitet, legning og funksjonsevne.

7. Miljø og bærekraft

NOPA er opptatt av at det grønne skiftet skal gjennomføres i musikk- og kulturbransjen, og ønsker å bidra til at klimakompetansen i kultursektoren øker. I et bærekraftig samfunn er det viktig å anerkjenne kulturens endringskraft, samfunnsansvar og sosiale rolle.

NOPA ønsker

- at det tilrettelegges for at kulturarv, kulturelle praksiser og rettigheter ivaretas og utvikles i et bærekraftig perspektiv.
- at det stimuleres til at kunst og kulturfeltet kan øke sin kunnskap og kompetanse og skape handling for bærekraft, klima og miljø.
- at det etableres incentivordninger som legger til rette for miljøvennlig reisevirksomhet, slik at CO₂-utslipp fra kunst og kulturfeltet reduseres.

Om NOPA

NOPA er en interesseorganisasjon for komponister, tekstforfattere og låtskrivere. Vi jobber våre medlemmers og vår kunstnergruppes kunstneriske og økonomiske interesser og skaper møteplasser og faglige fellesskap for opphavere til musikkverk. Midtveis i 2025 har vi ca. 1700 medlemmer og 600 tilknyttede (tekst- og musikkskapere i etableringsfasen). Foreningen er hovedsakelig finansiert gjennom kulturelle midler fra TONO og medlemskontingent.

NOPA
Norsk forening for
komponister og
tekstforfattere.

Kongensgate 12
0153 Oslo

22 47 30 00
post@nopa.no

www.nopa.no
@_nopa_

